

Referat: Domnia faraonului Ramses al III-lea

Splendidul templu funerar al acestuia, de la Medinet Habu (langa Theba), evoca inspaimantatoarea piliere, care, daca nu avea sa naruie in vremea sa cu totul Egiptul, ii va taia acestuia posesiunile antice: invaziile popoarelor marii. Pana a ajunge in Egipt, povestesc textele le la Medinet Habu, popoarele marii au doborat si jefuit Arzawa si Alasia (in Cipru), precum si cetatile-state feniciene Ugarit, Sidon, au pustiit Palestina si puternicul regat hitit. Pe de alta parte, libienii, profitand de instabilitatea dinastica din vremea ultimilor faraoni ai dinastiei a XIX-la (dupa Mernemtah, toti faraonii au fost uzurpatori, dinastia fiind incheiata de un strain - sirianul Iarsu), organizau dese coalitii antiegiptene, pe care nu le-au desfacut nici dupa afirmarea ferma a noii dinastii, a XX-a (1171-1085 i.e.n.), intemeiata de Sethnakht, tatal lui Ramses al III-lea (1170- 1138 i.e.n.).

Antepenultimul faraon din dinastia a XIX-a a purtat tot numele de Ramses (Ramses-Siptah), fara a avea insa precizarea numerica. Daca pe acesta il socotim al III-lea, Ramses al III-lea din dinastia a XX-a devine Ramses al IV-lea, iar urmasii acestuia, numiti tot Ramses, devin al V-lea, al VII-lea etc, pana la al XII-lea.

La patru ani de la instalarea sa in scaunul faraonilor, Ramses al III-lea este nevoit a face fata unei noi tentative de invazie a libienilor, pentru ca, in 1163 i.e.n., sa primeasca izbirea inspaimantatoare a popoarelor marii. Atat de mare era aceasta amenintare, incat Ramses al III-lea a luat masuri exceptionale de aparare: la granita asiatica, pe unde penetra o parte insemnata din popoarele marii (in intentia de a coopera cu o flota de invazie ce ataca pe bratul estic al Deltei Nilului), a desfasurat o impresionanta linie de aparare, in care a intercalat companii de arcasi cu infanteristi si grupuri mobile de ostasi. Flota de razboi si-a postat-o la gurile Nilului, de unde avea posibilitatea sa intervina operativ pe oricare din bratele acestuia.

Aceste masuri s-au dovedit eficiente, Ramses al III-lea reusind sa obtina victorii hotaratoare, atat pe uscat, cat si pe apa. Numai filistinii (pelesetii) sunt autorizati de faraon a se aseza intre Gaza si Carmei, dand numele Palestinei. (intre evrei si peleseti sau filistini au avut loc numeroase frictiuni aplanate de-abia in vremea lui David) Aceste victorii ale lui Ramses al III-lea n-au intarit, totusi, dinastia; in timp ce la vest continuau infiltrarile libienilor spre Valea Nilului (dealtfel, Ramses al III-lea mai reduce inca o invazie libiana, a tribului maxicnilor, in 1160 i.e.n.), eforturile faraonului pentru restabilirea hegemoniei egiptene in Siria si Palestina (infrange pe amoriti si pe sirieni in campanii ramase fara rezultate de durata) sufera esecuri. Singura Etiopia mai era supusa guvernatorului egiptean. La interior, stabilitatea dinastica este amenintata de o oligarhie funciara si preoteasca puternica, agitata suplimentar si de deplasarea accentului religioi de la Amon spre Seth, defavorizand numerosul cler theban al zeului Amon. De altfel, comploturile, inspirate de aceasta oligarhie, nu intarziara sa apara. Ramses al III-lea este ucis in urma unuia dintre acestea, probabil complotul pus la cale de una dintre sotile sale, Tiy, care spera sa aduca pe tron pe fiul ei, Pentaur. Planul a fost dejucat de Ramses al IV-lea, care si-a inaugurat domnia prin procese dresate ucigasilor tatalui sau.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Cu toate, numeroasele probleme, interne si externe, carora a fost silit a le face fata, Ramses al III-lea, ultimul faraon al Regatului Nou (perioada cuprinsa intre 1562-1085 i.e.n) s-a preocupat si de progresul artelor si stiintei. In vremea sa a fost restaurat templul de la Luxor, a fost extins cel din Karnak, a fost construit splendidul templu de la Medinet Habu. Literatura beletristica, in limba egipteana vorbita, se imbogateste cu Povestea celor doi frati, Povestea despre printul condamnat, Povestea regelui Sekenenra al Thebei si a regelui Apepi al hiesosilor (cu toata localizarea istorica cu secole inainte, era vorba de o polemica contemporana contra faraonilor ce-l adora pe Seth, adorat si de hicsosul Apepi), cu valoroase culegeri de versuri de dragoste.

De asemenea, remarcabile sunt progresele stiintelor: se enunta ipoteza prezentei pe cer si in timpul zilei a constelatiilor, s-a inventat ceasornicul de apa, in medicina apare o descriere amanuntita a circulatiei sangelui, precum si un tratat despre terapia leziunilor care dovedeste ca egiptenii cunosteau legaturile dintre leziunile creierului si functiile altor regiuni ale corpului. Ceilalti faraoni de dupa Ramses al III-lea, au slabit autoritatea faraonica (de la moartea lui Ramses al III-lea, pana la sfarsitul dinastiei a XX-a, de-a lungul a numai 53 de ani, s-au succedat nu mai putin de opt faraoni), pernnitind amestecul in treburile dinastice al aristocratiei, in special al marilor preoti thebani.

Astfel, in vremea lui Ramses al XI-lea (ultimul faraon al dinastiei), generalul Herihor, numit mare preot al zeului Amon thebanul, in acelasi timp insarcinat cu administrarea granarului statului, cu comanda armatei si cu guvernarea Etiopiei (vicerege), isi atribuie intregul executiv, puterea faraonului ramanand numai nominala. Dealtfel, Herihor, profitand de slabirea completa a puterii faraonului, in urma rascoalei populatiei semite de la frontiera orientala (condusa de preotul egiptean heliopolitan Osarsif, care s-a proclamat Moise Renascutul), infranta abia dupa 13 ani si dupa un refugiu al faraonului la Napata (in Etiopia), l-a substituit pe Ramses al XI-lea chiar pe tronul faraonic, intemeind dinastia XXI, care inaugureaza perioada Regatului tarziu (1085-525 i.e.n.).

Uzurparea lui Herihor in sudul theban va fi insotita de uzurparea marelui vizir Smendes, la Tannis, in Egiptul de Nord, care a intemeiat dinastia tannisiana. Dinastia a XXI-a a lui Herihor, numita si sacerdotala (1085 - 950 i.e.n.), va fi subordonata acestei dinastii tannisienne fara numar, o subordonare de drept istoric, pentru ca, de fapt, cele doua dinastii paralele isi vor imparti Egiptul in cele doua traditionale zone. Situati, mentinuta peste un secol, va permite mercenarilor libieni din armata egipteana sa preia, prin comandantul garnizoanei libiene de la Bubastis, Sheshonk, printr-un acord amiabil cu un reprezentant al dinastiei a XXI-a, puterea unica in Egipt. Asa a fost intemeiata dinastia a XXII-a libiana, numita si bubastica, care a domnit, Intre 950 - 750 i.e.n. Influenta ei s-a manifestat in special asupra Egiptului de Jos si Mijlociu. in Delta, din 817 pînă in 730 i.e.n. au domnit suveranii dinastiei a XXIII-a (paralela cu a XXII-a), intemeiata tot de un demnitar din Bubastis, Pedubasfl (libian si el).